

Ластівка

Олександр Копиленко

Вже помалу вечоріло. А може, нам тільки здавалось, що незабаром вечір, бо на заході, закриваючи півнеба, заступила сонце широка чорна хмара. Вона віщувала на ніч дощ або принаймі густий туман.

Ми з Олею вийшли з прозорого гаю і помітили, що осінньої пори ліс здається не такий вже густий, навіть коли ще й не падає листя з дерев. Звичайно, це так тільки здавалося, бо навіть осики ще не торкнулась жовта осіння фарба.

Стояв вересень — прозорий, соковитий, багатий місяць.

Оля — моторна, жвава дівчинка. Вона завзятий, спостережливий дослідник природи. Від Олиного ока нічого не сховається. Все вона бачить, все споглядає і про все розпитує.

Така вже вдача у моєї малої Олі, з широко розкритими здивованими і допитливими очима. За цю допитливість я полюбив Олю.

Отож з нею і вийшов я з гаю на піскуватий шлях, що вився серед поля і зникав за горбом у чагарнику. Насторожі біля шляху стояли телеграфні стовпи, і на них неспокійно гули дроти. А на дротах, скільки сягало око, сиділи ластівки. Вони щебетали, знімались невеликими табунами, легко крутились у повітрі і знов тісно сідали на дріт. Звичайно, Оля не могла пропустити таке видовище. Вона щебета а, як ластівка:

— Ні, ви мені скажіть, скільки їх тут штук? Мабуть, тисяча тисяч, не менше! Правда? І погляньте, ніби намисто, нанизані вони на тонесеньку ниточку — дротинку. Правда? А які заклопотані! А знаєте чому? Я знаю. Це вони збираються летіти, і їм страшенно не хочеться покидати нас. Серйозно! Я тут щодня ходжу, щодня їх бачу на дротах, і щодня їх все більше й більше. Думаєте, їм хочеться летіти від нас? Ні, ніскілечки! Я б теж нізащо не хотіла летіти з дому, та ще хтозна-куди, аж за море. Так просто політати я б не відмовилась, коли б у мене були крила... А покидати оце все і нашу школу — я б нізащо не покинула. Бідні ластівочки! Ну, до побачення! Ви по мені не сумуйте, я чекатиму на вас... А оце ось та ластівка, що вивелась у нас під вікном. Дуже схожа на мою... А скажіть, от вони сидять на телеграфному дроті, а їм чути розмову, що летить цим дротом, га? От коли б вони вміли розмовляти, вони б мені розказали... Я б хотіла розмовляти по-пташиному. Тоді б я всі тайни їхні розкрила. А чого ви посміхаєтесь? Це ж я так...

Оля ніякове помовчала секунди три, а потім знов почала думати вголос:

— Значить, так оце вони збираються летіти... Я страшенно хочу побачити, як вони зніматимуться з місця, щоб помахати їм рукою на прощання. Обов'язково простежу. Десять разів на день прибігатиму, а таки не пропущу. А за ними, значить, полетять іволги, зозулі, солов'ї, а там лелеки...

— Деркачі пішки вирушать у далеку путь, — додав я.

— І не бояться, — заздрісно сказала Оля. — А я признаюсь вам, що мені вночі так страшно буває. Я й не боюсь нічого, а страшно! От дивно!.. Правда?

На ранок нам треба було йти на город. Оля забігла за мною. Вночі пройшов дрібний дощ. В полі пахло вогким осіннім зіллям. Ви знаєте, що кожна пора року розливає по землі особливі пахощі.

Але ось наші дрти, де вчора безугавно щебетали тисячі ластівок. Сьогодні дрти вже були голі, тонесенькі, осиротілі.

Жодної ластівки не було не тільки на дрті, а й навколо у повітрі. Тільки тихий вересневий вітер шелестів жухлою травою, свистів по дртах і доносив невеселу останню пісню жайворонка. Прилетів табунець коноплянок. Застиг над мишею кібчик. Горлиця промчала до гаю. Оля відразу засумувала:

— Гляньте, ластівки полетіли, а я їх не проводжала. Як же їм не соромно! Я ж хотіла їм помахати рукою і гукнути "До побачення!"

Оля замовкла. Вона мовчала, мабуть, аж цілих дві хвилини! А потім знову защебетала за всіх ластівок, що вчора сиділи тут:

— Полетіли... Ну, цього я їм ніколи не прощу! А я вже надумалась, чого вони вночі летять. Щоб не нападали на них різні хижаки. Правда?

— Правда.

— Ой! — раптом несамовито скрикнула Оля і кинулась в придорожний бур'ян.

Признатись, тут і я злякався і кинувся за нею. В бур'яні щось пурхало, важко припадаючи на крило.

Доки я встиг приглядітись, що там, — Оля вже несла в руці чорненьку пташку. Пташка дивилась на нас зляканими очима, хоч Оля тримала її в руках обережно.

— Ластівочка... з перебитим крильцем... нещасненька... гляньте, яка вона гарнесенька і худенька, — мало не задихаючись, шепотіла Оля.

— Я її годуватиму, вона житиме в мене всю зиму. Правда? Це мені ластівки привіт залишили. Бідна, вона не могла з ними полетіти. Нічого, ти житимеш у мене, і тобі буде не гірше, ніж там, на теплій чужині... Я назву тебе — Ляля. Добре? Ляленька... Вам подобається ім'я — Ляленька?

Оля помчала додому з ластівкою, розпитавши в мене, чим її годувати.

Тепер ластівка Ляля живе в Олі разом з ручною білкою Рудькою. Пташка звикла до Олі і бере мушок та черв'ячків у неї з рук, любить сидіти на плечі у своєї господарки, на голову сідає. А Оля невгамовно розмовляє з нею, розповідає їй про свої спостереження і навіть про шкільні новини.